

A lap szellemi részét illető közlemények a lap szerkesztőségéhez intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10— K.
Félévre 5— K.
Negyedévre . . . 2.50 K.
Egyes szám ára 20 fill.

GYERGYÓ

A szerkesztésért felelős: Sándory Mihály. Főmunkatárs: Dr. Novák Albert. — Megjelenik vasárnap reggel.

HIRDETMÉNYEK DIJA:
1 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 30 fill.

Nyilttér soronként 50 fillér.

Hirdetéseket a kiadóhivata vesz fel.

Husvét napján.

Békeség veletek! szólott a mi Üdvözítőnk az emberiségnek, midőn mindenik mindenik ellen harcolt.

Az emberiségnek harca egymás ellen, hitetlensége Megváltónkat keresztre vitte. Kereszten kellett megváltania a világot, hogy az emberiség el ne vesszen, hanem tovább élni, fejlődni képes legyen.

A feltámadás nagy műve, hitet és békét hirdető akarata új irányt szabott elé, melyen haladva a megromlott világ megújíthatott.

E megújítás folyamata idézte elő, hogy az akkor romlás közepén volt erős népek, nemzetek megsemmisültek és alig családokból álló néptörzsek hatalmas néptömegű nemzetekké fejlődtek. Az egész földgömböt benépesítették és annak minden elemét fejlődésükre igyekeztek fordítani.

Népek fejlődése és munkája azonban időközben a hit és béke tanaival nem mindig volt összeegyeztethető.

Új bálványok támadtak, melyek nemesak különböző nemzetek közé, hanem az egyes nemzetek tagjai közé is éket vertek.

Az elhintett konkoly futótüzként terjedt. A hit és béke helyett rideg önzést hirdető évszázados káros munkája csaknem évtizedenkint vitte egymást öldöklő harcokba úgy a különböző nemzeteket, mint az egyes népfajokhoz tartozókat egymással.

Az emberiség és világi tanítómesterei nem tanultak a népeket és nemzeteket ért csapásokból, vérvesztésekből. Tovább hirdették, hogy az ember célja az önzés. Az egyén biztosításának feladatában merül ki az egyénnek minden ténykedése.

Tanaik elkülönítették az embert embertársától és ebben adva volt az alap, hogy a nemzetek egymást ellenségeknek tekintsék.

Megsokasodott nemzetek egyéneiknek boldogulását a másik nemzet egyénei boldogulásának rovasára vélték biztosíthatni és ebben megteremtették alapját az immár csaknem négy év óta szakadatlanul tartó vérözönnök.

Husvét napján, a béke napján, a világnak még hatalmi, önző szervezetektől el nem nyomott népei Megváltójuk iránt érzett ószinte hálával látják, hogy a tűz, mely keleten oly sokáig lángolt, már megszűnt és a nyugaton még tartó vérözön már sokáig nem tarthat.

Az emberiségre vérözönt hozók büntetése folyamatban van. Keleten Oroszország és Románia helyzete intő példa lehetett volna nyugati ellenségeinknek, hogy a népek pazarlásának

megszüntetésével elkerüljék még súlyosabb ítéletüket.

Megátalkodásuk súlyos veszteséget jelent az egész emberiségre, de ítéletüket megjavítaniok nem, csak súlyosabbá tehetniök sikerülhet.

Az alkotó munkának kell jönnie ezután, mely meggyógyítja nemzetünk súlyosan vérző sebeit, mert ezt meggyógyítanunk saját erőnkől kell, mivel kormányunk elmulasztotta a román békekötésnél az igazság nevében kikövetelni, hogy az aljas, jogtalan támadásával okozott kárainkat megfizettesse.

Elmulasztotta meggátolni, hogy jövőben fejlődésünket jogtalan támadásával megakasztani képes legyen.

Nekünk keleten kötött békék semmit vissza nem hoztak abból, mit jogtalanul tőlünk elvettek.

A magyar nemzet csak úgy ellenségeitől körülvetten maradt, mint volt. Amit a veszteségből a magyar nép karja vérhullatásával visszaszerzett, azt politikusai elpolitizálták.

Ujra csak magunkra vagyunk hagyatva és Megváltónk békéje napján az egész magyar nemzet esdve kéri, hogy a Magyarok Istene jövőben is védje, támogassa szegény, elhagyatott magyar népünket.

A székelység vészkiáltása a választójogi veszedelem ellen.

Marostorda biztosítékot követel a nemzeti szempontoknak.

Marostorda törvényhatósága, a mely a választójogi kérdésben már emlékezetesen hallatta szavát, a legutóbbi közgyűlésén ismét jelentős állásfoglalással járul hozzá a radikális választójogi veszedelem elhárításához. Az utóbb tartott rendkívüli közgyűlés Csontos Olivér orsz. képviselő és Kovács László biz. tag hazafias, egyértelmű helyesléssel fogadott, lelkes és hatásos felszólalásai után alábbi határozatot hozta:

Maros-Torda vármegye törvényhatósági bizottsága a most bizottsági tárgyalás alatt levő képviselő választási jogról szóló törvénytervezetnek a magyarság szupremáciája megvédése érdekében való módosítása tárgyában Kolozsváron 1918. évi február 9. napján tartott erdélyi választójogi értekezletnek határozati javaslatát politikai pártkülönbség nélkül teljertalmulag teszi magáévá és kimondja, hogy az erdélyi értekezlet határozatában foglaltakon kívül a választói jogról szóló törvényben biztosítani kívánja azt a további nemzeti garanciát, hogy *mindaz, aki a választói névjegyzékben felvéve van, a magyar nemzetet, a magyar államot, annak egységét sérti, azok ellen izgat, az elsőfoku*

rendőrhatalóság határozata alapján mind szenvedő, mind cselekvő választójogának egy vagy két ciklusra leendő felfüggesztésére ítéltető.

Kimondja a törvényhatósági közgyűlés, hogy ezen határozatát az országgyűlés mindkét házához azzal a kérelemmel terjeszti fel, hogy a határozatban foglaltakat a törvény megalkotásánál érvényre juttatni méltóztassék.

A háború.

A nyugati arevonalon véget ért a sok járőrhare és jelentéktelen csatározás. Véget ért az állóhare.

A németek hatalmas, három hónap óta előkészített offenzívája március huszonegyedikén kezdődött meg. E nap még nem került a sor gyalogsági harcokra, csak rettenetes tüzérpárbaj volt Yperntől Belfortig. A tüzhare Arrastól délre, San Quentinig a legnagyobb erővel tombolt. Nagy életerőséget ért el Verdunnél is, hol bajor századok be is törtek a francia vonalakba, egy zászlóaljtörzset, 240 franciát fogva el. Az e napi német hivatalos jelentés megjegyzi, hogy a németeknek nagy segítségére volt az osztrák-magyar tüzérség.

Másnap a német jelentés többet közölt: Arrastól La Fereig megtámadták az ellenséges állásokat és elfoglalták az elő vonalakat. Az esti jelentésükben a németek már nagy diadalról számolhattak be: az egész angol front megrendült, az első két nap alatt tizenhatezer foglyot és kétszáz ágyut állítottak be. Verdunnél a tüzhare folytatódott.

Márc. 23-án a jelentésnek a stílusából is kiérzett a diadal. Első mondata: „Öfelsége, a császár vezetése alatt a támadó csata az angol arevonalon Arrasnál, Cambraínél és San Quentinnél folyamaiban van!” E mondatban minden benne van. Ha a császár vezeti az offenzívát, jaj az angoloknak!

E napon Rupprecht bajor trónörökös hadosztályai rohammal elfoglalták a Croiselles melletti magaslatokat, megszállták Vaulx-Vraucourt és Morehies falvakat, s ezzel a második ellenséges állásba jutottak. Gounelieu és az Omignon patak közt is áttörték az ellenségnek két első állását, s sok fontos magaslaton kívül elfoglalták Roisel és Marquaix falvakat. Az angoloknak minden kétségbeesett ellentámadása megtörtött, a németek tovább haladtak. Ez arevonalszakasz haladása folytán az angolok kénytelenek voltak a Cambraítól délnyugatra levő állásaikat kiüríteni és visszavonulni. A német csapatok mindenütt a nyomukban voltak.

Délebbre, az Omignon patak és a Somme között a német trónörökös csapatai benyomultak a harmadik ellenséges állásba. Még délebbre a franciákat a Crozat-esatonra tulra vetették vissza, majd elfoglalták La Fere záróerőd erődjéit. E napig huszonezer fogoly, négyszáz ágyu és sok gépfegyver volt a zsákmány. A másnapi hivatalos jelentését már azzal a büszke mondattal kezdhette Ludendorff: „A monchy—cambrai—la fere—san quentini csatát megnyertük!” A huszonegyedikéi jelentés szerint az

GYERGYÓI BANK ÉS TAKARÉK-PÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

GYERGYÓSZENTMIKLÓSON.

Befizetett alaptőke 600.000 K.
Tartalékalap 137.500 K.

Elfogad betétet:

Betéti könyvecskére.
Pénztári jegyekre.
Folyószámlára s azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Hitel nyújt:

Személyes hitelen nyugvó váltókra és kötvényekre.
Jelzálog bekebelezésre és rendes törlesztéses kölcsönöket.
Községi és törlesztéses községi kölcsönöket jelzálog bekebelezés vagy más biztosíték mellett.
Értékpapírokra.

Kézi zálogra.
Nyers terményekre vagy iparcikkekre.
Folyó számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Leszámítol:

Váltókat, utalványokat, kötvényeket, járadékokat, közraktári letétjegyeket (Warrants) és mindennemű hitelpapírt a legjutányosabb kamattal.

Vesz és elad:

Mindennemű hitel és értékpapírokat, sorsjegyeket, ércpénzt és idegen pénznemeket.
Feldarabolásra alkalmas birtokokat és

bérleteket.

Elvállalja:

Mindennemű követelések behajtását s átutalt pénzek kifizetését.
Ipari, kereskedelmi és gazdasági vállalatok létesítését vagy megszerzését és ezzel kapcsolatos pénzügyi műveletek keresztülvételét.
Általában mindazon üzletek és ügyletek lebonyolítását és közvetítését, melyek a banküzlettel vagy a törvényneveléssel ellentétben nem állanak.

Az igazgatóság.

angolok Bapaumera, Bouchavesnesre, Peronnere, Hamra és Chaunyre vonultak vissza. Below Ottó tábornok hadserege a monchy magaslatokat rohammal elfoglalva, átvonult Vaucourton és Heninen. Marwitz tábornok elérte a harmadik ellenséges állás előtt fekvő Equaucourt—Hurlu—Templeux—La Fosse—Hernes vonalat, s jobbszárnya egyesült Below tábornok balszárnyával. Kathen és Gontard tábornokok csapatai elhagyták a Tortilles szakaszt s elfoglalták Peronnert.

Hutier tábornok áttörte a harmadik ellenséges állást, Lüttwitz és Öttinger tábornokok pedig a Sommeot elérve, elfoglalták Hamot. Ekkorra már 30.000 fogoly és 600 ágyu volt beszállítva.

A március huszonötödiki jelentésben a németek olyan szenzációt közölnek, amely mellett még az eddigi legnagyobb szenzáció. Lüttich ostromának híre is eltölpül. A németek huszonnégy centiméteres gránátokkal lőtték Páris! A francia főváros lakói nem is álmodtak volna arról, hogy őket ágyuval löhessék, hiszen, még ha a fővárost ostromolják is, a külső erődök miatt, melyek a város centrumától mindenütt legalább negyven kilométernyi távolságban vannak, a belvárosra nem hullhatnak ágyugolyók.

E vélekedést a németek alaposan megcáfolták. Márc. 24-én még csak Páris erődei kaptak gránátokat, következő nap óta a város belső részei is szabályos, rendszeres lövés alatt állanak. Ha a térképre tekintünk s látjuk, hogy a németek arcvonala akkor még több mint száz kilométernyire volt Párisról, elszédülünk. Az új német ágyu legkevesebb százhusz kilométernyire lő. Konstrukcióját az angolok és franciák lázasan találgatják, de nem bírják megfejteni.

A németeknek e nap — március huszonnegyediké — szintén kiváló sikereket hozott. Below Ottó és Marwitz tábornokok csapatai az ellenséget újra megverték. Borne, Lindequist, Kühne, Graenert és Staabs tábornokok seregei szivós harcok után, heves angol ellentámadásokat visszaverve, elfoglalták a szivósan védett Bapaumeot. A német trónörökös hadserege Ham alatt kikényszerítette az átkelést a Sommeon s elfoglalta a Somme nyugati partján emelkedő magaslatokat. Este rohammal bevették Nesle várost, s az angol-francia csapatokat La Neuvilleen és Villpinier au Monton át visszaszorították. Conta és Gayl tábornokok az ellenség üldözése közben elfoglalták Gouiscardt és Chaunyt. A front többi részéről további tűzharcokat jelentettek. A foglyok száma 45.000 volt.

Márc. 25-én a németek megverték a különböző harcterekről sietve odavont amerikai, olasz és francia csapatokat. Below Ottó tábornok seregével súlyos, hullámozó harcok után átlépve az Ancret és a bapaume-alberti utat. Peronnertől délre Hofacker tábornok átkelt a Sommeon, s elfoglalta a Maisonelle magaslatot, melyért a Somme csatában a franciák annyi vert áldoztak volt. Hutier tábornok az ellenséget a péronne—royei vasuton túl vetette vissza és megverte a Noyonból sietve odahozott francia hadosztályokat. A 26-iki jelentés a légi harcok eredményéről is beszámol. Öt nap alatt a franciák kilencvenhárom repülőgépet vesztek. A zsákmányolt ágyuk száma 963-ra emelkedett. A németek többek között száz tankot is zsákmányoltak. Esti jelentésük szerint elfoglalták Lihonst, Royet és Noyont.

Március 26-án az angolok a tavalyelőtti Somme csataterén újból megállítani törekedtek a német előnyomulást, hasztalanul. A németek este elfoglalták Albertet, mely város 1914-ben csak rövid ideig volt kezükön, délebbre Royeből és Noyonból is kiverték az ellenséget.

Huszonhetediké újra angol-francia ellentámadással kezdődött. Bapaumetól északra az ellenség Bocqnoyra és Hebneterne szorult vissza. A Sommetől délre a francia-angol sereg oly területre szorult vissza, amik még az első nagy előnyomulásnál 1914-ben sem volt a németek kezén. A németek itt elfoglalták Montdidiert és Pierrepont.

A német offenzíva következő napjáról Ludendorff jelentését alább közöljük.

Az offenzíva legközelebbi célja valószínűleg Amiens, mely városon átmegy a páris—boulogne—calaisi vasut, mely a flandriai angol frontnak ütőere. Ha Amiens elesik, a franciák és angoloknak valószínűleg tovább kell hátrálniuk a tengerig, hol frontjuk ketté oszolnék, felső, kisebb része Nieuport és Etaples vagy Nieuport és Boulogne között lenne, másik része a Somme torkolatától Verdunig félkörben terjedne. Bizonyos, hogy ha a front kettéosztását az angolok nem tudják megakadályozni, a kisebb rész s vele Boulogne, Calais és Dünnkirchen csak ideig-óráig tarthatja magát. S a németek új ágyuja Calaisból Londonba lő.

Berlin, márc. 29. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér: Rupprecht trónörökös hadserege: A Scarpe mindkét oldalán vívott helyi harcokban betörtünk a legelől fekvő angol állásokba és több ezer foglyot ejtettünk. Albert keletre és északra az angolok folytatták eredménytelen és veszteségteljes ellentámadásaikat. A Somme és az Ancre között újra támadtunk, az ellenséget régi állásaiból és a vitézül védett falvakból Warfusset Avancourton és Plesieren nyugatra és északra nyugatra vetettük vissza.

A franciák új harcvonalunk egyes szakaszai ellen Mondidier és Noyon között több ízben heves ellentámadásokat intéztek, melyek súlyos veszteségeik mellett meghiusultak.

Az eddig megállapított zsákmány a csata kezdetétől 70.000 fogoly és 1100 ágyu, ezek közül Houtier tábornok hadserege maga 40.000 foglyot és 600 ágyut szállított be.

A lotharingiai harcvonalon tovább tartott a fokozott tüztevékenység.

Richthofen báró százados 74-ik légi győzelmét aratta.

A többi harctereken nincs ujság.

Ludendorff.

H I R E K.

Lapunk t. olvasóinak kellemes husvétii ünnepeket kíván a szerkesztőség.

— **Reformatus istenisztelet.** A gyergyószentmiklósi ev. ref. templomban husvét hétfőn délelőtt fel 11 órakor urvacsoaraosztással egybekötött istenisztelet lesz. A gyergyószentmiklósi ref. leányegyház kitűnő képzettségű lelkész e Takács Karoly e napon jelenik meg az olah betérés óta először itteni hívei körében.

— **Eljegyzés.** Ifj. Józsa Sándor ditroi tanító eljegyezte özv. Utyesznek Józsefné leányát, Reginát Borszokról.

— **Székely gyermekek nyaralása.** Mult számunkban hoztunk hírt róla, hogy a gyergyószentmiklósi járásból 58 székely gyermeket vittek az Alföldre jobb élelmezésre. Az 58 gyermek közül a legtöbb, 34 Gyergyóalfaluból került, Gyergyóújfaluból 12, Szárhegyről 9, Gyergyócsomafalváról 2 és Gyergyószentmiklósról 1 gyermek indult a hosszú útra. Mint említettük, a gyermekeket a városház tanácstermében helyezték el a vonat indulásáig; itt egyes jászvü családok által adományozott ételek kiosztása körül Orel Dezsőné missziótársulati elnöknő vezetése mellett Lázár Jenőne és Santha Mária buzgólkodtak. A gyermekek számlavételénél és összeírásánál, valamint a vasúthoz való kivezetésnél és átadásnál jelen volt Zakariás Lukács gyergyószentmiklósi járási főszolgabíró is, kinek a mozgalom sikere köszönhető; tevékeny részt vett a munkában dr. Lázár Peter közigazgatási gyakornok. A gyermekszereget a gyergyóalfalvi óvónő kísérte új ideiglenes otthonába. Adja az Ég, hogy a gyermekek pirospozsgásan, viruló egészséggel térjenek vissza a jobb élelmezés céljából tett hosszú útról.

— **Adómegállapítás.** A gyergyószentmiklósi adókövető bizottság az 1917. évi III. oszt. kereseti adókat április hó 5-én és 6-án fogja megállapítani. Első napon Tekerőpatak, Kilyénfalva, Gyergyóújfalva, Szárhegy, Gyergyóalfalu,

Csomafalva, Ditró, Remete, Várhegy és Borszék községek, második napon Gyergyószentmiklós város III. oszt. kereseti adófizetőinek adói fogynak megállapítást nyerni. A tárgyalásokat a városház nagytermében fogják megtartani.

— **Segédjegyzői állások betöltése.** A gyergyóvárhegyi segédjegyzői állásra f. hó 20-án egyhangulag Nagy Imre gyergyóremetei segédjegyző, a szárhegyi segédjegyzői állásra Zakariás Jenő tart. főhadnagy szintén egyhangulag lett megválasztva.

— **Hadikárokat felülvizsgáló bizottság** alakítását rendelte el a belügyminiszter — amely munkát céljaira bizottság alakítandó, amely bizottságba a törvényhatóság négy tagot küld ki. E célból f. hó 27-én rendkívüli közgyűlés volt, mely a bizottság tagjaivá dr. Tódor Béla Fülöp Ákos, id. Pál Gabor és id. Gál József törvényhatósági bizottsági tagokat választotta meg.

— **Szerkesztő-változás.** Dr. Elthes Gyula, Csikvármegye árvaszéki elnöke, visszalépett a „Csiki Lapok“ felelős szerkesztői tisztétől. Dr. Elthes Gyula tíz éven át volt a „Csiki Lapok“ felelős szerkesztője. Ez idő alatt a lapot magas színvonalra emelte. A „Csiki Lapok“ volt felelős szerkesztőjét meleg hangon búcsúztatja. A lap felelős szerkesztését Kohányi Gyula kir. tanfelügyelő vette át, ki azt beköszöntőjében kifejtett programj. szerint 48-as alkotmánypárti irányban fogja vezetni.

— **A mezőgazdasági felmentések meghosszabbítása.** A honvédelmi miniszter távirati rendeletben értesítette a törvényhatóságokat, hogy a március hó 31-ével lejáró mezőgazdasági munkálatokra szóló katonai felmentések — azokat kivéve, akiknél a felmentésben a „tovább nem“ záradék is ott van — minden külön értesítés nélkül április hó 30-ig meghosszabbíthatnak s ez az illetők igazolványi lapjaira rávezetendő.

— **A kertgazdaságok és a katonai munkaerő.** Inczédy-Joksmann Nándor erdélyi közéletmezesi kormánybiztos értesítette a vármegye alispánját, hogy a közellátási viszonyok javítása céljából a mai időben annyira fontos nagyobb kertgazdaságok letesítése érdekében a katonai parancsnokságok úgy a városi, mint a magánkertgazdaságok megmunkálására nagyon előnyös feltételek mellett katonai munkaerőt bocsátanak rendelkezésre.

— **Hány központ van?** A háboru alatt valószínűleg túrjalzik a sok központ Magyarországon, s az eredmény az, hogy megszűnt a szabad forgalom és semmit se lehet kapni. Most tettek közbe egy kimutatást, a mely szerint ötvenhat különféle központ van. A legeredeibb a központok központja és a „Rémközpont“ (Romaniában érdekeltek magyar központja.) Bizony: rem sok központ!

— **A kamara a népruházatért.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmiügyi minisztert arra kérte, hogy a hadihelyzetben beállott nagy enyhülésre, másrészt az Ausztrianak adott sok termény és állat készletre hivatkozással erőszakkal ki Ausztriától, hogy engedje meg, miszerint ruházati és fehérnemű cikkeket és anyagokat hozzánk kiszállítani újból lehessen, mert népruházati érdekeink e nélkül súlyos válságba kerülnek.

— **Papirhulladékok beszolgáltatása.** A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja a nyomdák, lapok, hivatalok, pénzügyintézetek figyelmét, hogy Papir hulladék Bizottsághoz (Budapest V Zrínyi u. l.) sürgősen jelentsék be mert a papirhulladék összegyűjtésével a fenyegető papirhiányon sokat lehet segíteni.

Laptulajdonos és kiadó:
Sándory Mihály Gyergyószentmiklós.

A néhai Juhász Károly-éle épületes belsőség, valamint ingatlanok szabad kézből eladók.
Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

A Libán-tetőn levő, özv. Czirják Mihályné tulajdonát képező épületek szabadkézből eladók. Értekezni lehet özv. Czirják Mihálynéval Zetelakán. Ugyanott kaszálók és szántók felibe kiadók, esetleg örök áron eladók.

Nyomatott Sándory Mihály könyvnyomdájában Gyergyószentmiklóson, 1918.

A „GYERGYÓ“
szerkesztősége
Gyergyó-Szentmiklóson
Sándory Mihály
fel. szerk.